

A Közösségi Agrárpolitika 2013 után

| 2011. november 10.

Közös Agrárpolitika 2013 után

Az Európai Bizottság 2011. október 12.-én előterjesztette a Közös Agrárpolitika (KAP) reformtervezetét a 2013 utáni időszakra. E javaslatnak az a célja, hogy valamennyi térségben növelje a mezőgazdaság versenyképességét, fenntarthatóságát és helyi kötődését, s ezáltal valamennyi európai polgárnak egészséges és jó minőségű ételmezést biztosítson, megóvja a környezetet és fejlessze a vidéki területeket. A HANGYA Együttműködés külön is üdvözli, hogy a jövő agrárpolitikája a termelői együttműködések szerepének fontosságát elismerve kívánja elősegíteni a versenyképesebb élelmiszerlánc kialakítását. Az alábbiakban részletesen idézzük a közzététel alkalmából kibocsájtott sajtóközleményt.

„AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG ÚJFAJTA PARTNERSÉGET INDÍTVÁNYOZ EURÓPAI UNIÓ ÉS MEZŐGAZDASÁGI TERMELŐI KÖZÖTT

„Az Európai Bizottság újfajta partnerséget indítványoz az Európai Unió és mezőgazdasági termelői között az ételmezésbiztonság, a fenntartható erőforrás-felhasználás és a növekedés kihívásainak megválaszolására. Kritikus évtizedek következnek, melyek alatt meg kell vetni egy erős, az éghajlatváltozással és a nemzetközi versennyel szembenézni képes, egyúttal a polgárok elvárásait is teljesítő mezőgazdaság alapjait. Európának szüksége van mezőgazdasági termelőire, a termelőknek pedig szükségük van Európa támogatására. A Közös Agrárpolitikától függ élelmiszer-ellátásunk, rajta áll területeink több mint felének jövője” - nyilatkozta Dacian Cioloş mezőgazdasági és vidékfejlesztési biztos. A megreformált KAP innovációra fog ösztönözni, a mezőgazdasági ágazatot gazdaságilag és környezetvédelmi szempontból egyaránt versenyképesebbé fogja tenni, fel fog lépni az éghajlatváltozás ellen és támogatni fogja a munkahelyteremtést és a növekedést. Mindezek révén döntően hozzá fog járulni az Európa 2020 stratégia sikeréhez.

A reform tíz kulcseleme

1. Célzottabb jövedelemtámogatás a növekedés és a munkahelyteremtés

fellendítésére

Az Európai Unió mezőgazdaságában rejlő lehetőségek fokozottabb kiaknázása érdekében a Bizottság a termelők igazságosabb, egyszerűbb és célzottabb jövedelemtámogatását szorgalmazza. Alapszintű jövedelemtámogatásban csak az aktív termelők fognak részesülni. A jövedelemtámogatás üzemenként 150 000 EUR éves összeg fölött csökkenni fog (degresszivitás), felső összeghatára 300 000 EUR lesz, és figyelembe fogja venni az üzemek teremtette munkahelyek számát is. A jövedelemtámogatás továbbá méltányosabban kerül felosztásra a termelők, a régiók és a tagállamok között.

2. Reagálásra képesebb és az újfajta gazdasági kihívásokkal való szembenézésre alkalmasabb válságkezelési eszközök

Az áringadozások veszélyt jelentenek a mezőgazdaság hosszú távú versenyképességére nézve. A Bizottság hatékonyabb és reagálásra képesebb biztonsági hálókat kíván bevezetni a válságoknak leginkább kitett mezőgazdasági értékesítési csatornák (magánraktározás és állami intervenció) esetében, és elő kívánja mozdítani a biztosítások és kockázati alapok létrehozását.

3. „Zöld” kifizetések a hosszú távú termelékenység és az ökoszisztémák megóvása érdekében

A mezőgazdasági ágazat ökológiai fenntarthatóságának növelése és a termelők erőfeszítéseinek jutalmazása érdekében a Bizottság azt szorgalmazza, hogy a közvetlen kifizetések 30%-át fordítsák a természeti erőforrások optimális hasznosítását szolgáló eljárásokra. Egyszerűen megvalósítható és ökológiailag célravezető eljárásokról van szó: a növénytermesztés diverzifikálása, az állandó legelők fenntartása, az ökológiai tartalékok és a tájak megóvása.

4. További kutatási és innovációs beruházások

A tudásalapú és versenyképes mezőgazdaság kialakítása érdekében a Bizottság az agrárkutatás és innováció költségvetését meg kívánja kétszerezni, és egy új innovációs partnerség révén gondoskodni kíván arról, hogy a kutatási eredmények gyakorlati alkalmazásra találjanak. E finanszírozással lehetőség nyílik a tudásátadás és a termelők körében történő tanácsadás előmozdítására, valamint – az agrárágazat és a tudóstársadalom között szorosabb együttműködést kialakítva – a termelők számára fontos kutatási projektek támogatására.

5. Versenyképesebb és kiegyensúlyozottabb élelmiszerlánc kialakítása

Az élelmiszerlánc kiindulópontját alkotó mezőgazdaság igen széttöredezett és kevésbé strukturált. A mezőgazdasági termelők pozíciójának megerősítése érdekében a Bizottság a termelői és ágazati szervezetek támogatását, valamint a termelők és a fogyasztók közötti rövid (nem túl sok közvetítőt tartalmazó) értékesítési csatornák kialakítását szorgalmazza. Ezenkívül a cukor

kvótarendszere, amely mára veszített jelentőségéből, 2015-tal megszűnik.

6. Az agrár-környezetvédelmi kezdeményezések ösztönzése

Figyelembe kell venni minden terület sajátosságait, és ösztönözni kell az országos, regionális és helyi szintű agrár-környezetvédelmi kezdeményezéseket. Ennek érdekében a Bizottság azt javasolja, hogy a vidékfejlesztési politika hat prioritása közül kettő az ökoszisztémák védelme-helyreállítása és az éghajlatváltozás elleni küzdelem, illetve az erőforrások hatékony felhasználása legyen.

7. A fiatal gazdálkodók induló tevékenységének megkönnyítése

A mezőgazdasági termelők kétharmada 55 évesnél idősebb. A munkahelyteremtés előmozdítása és a fiatal nemzedékeknek a mezőgazdasági ágazatban való elhelyezkedésre való ösztönzése érdekében a Bizottság új kezdőtámogatás bevezetését javasolja, melyet a negyven éven aluli termelők igényelhetnek projektjük első öt évében.

8. A vidéki munkahelyteremtés és vállalkozó szellem serkentése

A foglalkoztatottság és a vállalkozó szellem előmozdítása érdekében a Bizottság intézkedéscsomagot terjeszt elő a vidéki térségek gazdasági tevékenységének serkentésére és a helyi fejlesztési kezdeményezések ösztönzésére. A mikro-vállalkozási projekteket például olyan „kezdőkészlettel” fogják támogatni, amely 70 000 EUR összegig terjedő, öt éven keresztül nyújtott finanszírozást foglal magában. Megerősítésre kerülnek a LEADER helyi akciócsoportjai is.

9. A veszélyeztetett térségek fokozottabb figyelembevétele

Termőterületeink elnéptelenedésének elkerülése és gazdagságának megőrzése érdekében a Bizottság a tagállamoknak lehetőséget ad a kedvezőtlen természeti adottságú területek termelőinek kiegészítő kompenzációval való fokozott támogatására. Ez a támogatás hozzá fog adódni a vidékfejlesztési politika keretében már igényelhető támogatásokhoz.

10. A KAP egyszerűbbé és hatékonyabbá tétele

A fölösleges igazgatási többletfeladatok elkerülésére a Bizottság egyszerűsíteni kívánja a KAP több mechanizmusát, így különösen a kölcsönös megfeleltetés szabályait és az ellenőrzési rendszereket, anélkül, hogy hatékonyságuk csökkenne. Egyszerűbbé válnak továbbá a kistermelőknek nyújtott támogatások is: esetükben üzemenként és évente 500–1000 EUR összegű átalány- kifizetés kerül bevezetésre. A mezőgazdasági tevékenységgel felhagyó kistermelőket arra fogják ösztönözni, hogy földjeiket olyan mezőgazdasági üzemekre ruházzák át, amelyek gazdaságaik szerkezetátalakítását tervezik.

(AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG SAJTÓKÖZLEMÉNYE) „

A közzététel napján Budapesten tartott tájékoztató vetített diasorozata a következő linken érhető el:

http://ec.europa.eu/magyarorszag/documents/legal_prop_cap_2020_gt_hu_bp...

A Közös Agrárpolitika reformjáról további információkat és dokumentumokat - angol, francia és német nyelven - ezen címeken talál:

jogi javaslat: http://ec.europa.eu/agriculture/cap-post-2013/legal-proposals/index_en...

háttér tanulmány: http://ec.europa.eu/agriculture/analysis/perspec/cap-2020/index_en.htm

közlemény 2010 nov.: http://ec.europa.eu/agriculture/cap-post-2013/communication/index_en.htm

A szabályozók tervezetének magyar fordítása a regisztrált partnerek által olvasható csatolmányban található.